

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

<p>Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel. Felfizetési ár egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné úrnó házában, hová a kéziratok címzendők.</p>	<p>Hirdetéseket és nyitlított közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
---	---	--

Teendőink.

Szentes, 1890. augusztus 17.

A városi képviselőtestület f. hó 13-án megtartotta alakuló közgyűlését.

Uj erők kerültek be, legalább részben, a f. évi választások folytán e testületbe s ha e felrissülés nem is olyan intenzív, hogy attól városunk adminisztrációjának gyökeres javulását, vagy helyesebben, megújohadását várhatnók. Kétségtelen, hogy ez új elemekkel mégis új nézetek, új eszmék fognak valamelyes tért foglalni, amelyek, helyes irányba terelve, áldások lehetnek kihatásukban városunk közjávára.

Igaz, e tekintetben sem táplálunk valami nagyon vérmes reményeket. A felrissült képviselőtestületben még mindig sokkal túlyomóbb az az elem, mely a közjót a klikkuralomnak rendeli alá, semhogy részéről minden tőren azt az áldásos működést feltételezhetsünk, mely egyedül képes városunkat a kor színvonalának magaslataira emelni, de e tudat nem riaszthat bennünket vissza attól, hogy akkor, mikor e felrissült képviselőtestület hivatalosan megalakult és működését megkezdi, ne körvonalazzuk azon teendőket, melyek — szerintünk — e képviselőtestületre várnak s amelyeknek keresztülvitelét, megoldását e testülettől nemcsak várjuk, de — a beane összpontosult közbizalom révén — követeljük is.

Aki városunk fejlődését ez utolsó évtizedben figyelemmel kísérte, ha mindenben elfogulatlan és pártatlan szemlélője az eseményeknek, kétségtelenül azt fogja tapasztalni, hogy ez a fejlődés amilyen rohamos, épp olyan egyoldalú.

Évtizedek mulasztását siettünk tagadhatatlanul lázas tevékenységgel helyre-pótolni s valljuk meg, hogy ez — a szellemi téren nagyban és egészében sikerült is, ha mindjárt a részletekben itt is föltötte sok még a kívánni való s főleg, ami e nemű alkotásaink praktikumát illeti, hát azt bizony jóformán egészen figyelmen kívül hagytuk.

Gimnáziumot létesítettünk, de nem gondoskodtunk olyan iskolák megalkotásáról, melyek a lakosság gyermekeinek túlyomó részét az élet követelményeinek megfelelően képeznek ki hasznavehető, értelmes földművesekké, iparosokká vagy kereskedőkké.

Egy ugrással hidaltuk át a semmit egy — csak a magasabb oktatás igényeit kielégítő, mert jobbadán tudományos pályára előkészítő tanintézet, a gimnáziumu megteremtésével, amely ha valamelyest alkalmas is arra, hogy a gazdaságra, iparra vagy kereskedelemre szánt gyermek, az elemi iskolából kikerülve, ez intézetben 1—2 évig tovább képezze magát, de mégsem öleli, mert nem ölelheti fel tantervében azon gyakorlati tantárgyakat, melyek a gyermeket a nevezett életpályákra készítsék.

Úgy vagyunk ezzel, mint utainkkal. Ahelyett, hogy országútainkat emel-nénk ki előbb a feneketlen sárból és előbb műutatkat, majd fokozatosan vas-utat létesítsünk, mindjárt átugrunk a vasúthoz, amely kétségtelenül hatalmas lendítő emeltyűje ugyan a kereskedelemnek, de nem segít ki leg-kevesé sem helyi közlekedésünk nyomorúságából, pedig a vasút is csak úgy válhat igazán áldásossá, ha egyéb közlekedő utaink jó karban, teljes harmóniában állanak vele és mintegy elő-segitik a vasúthoz szállítást.

Az összekötő láncszem hiányzik nálunk a szellemi, az oktatásügyi téren s itt vár a hiánypótló munka képviselő-testületünkre egy polgári fiúiskola felállítással, melynek felsőbb osztályai-ban, ugy mint a szomszédos Vásárhelyen, a növendékek, az általuk választott élet-pályához képest gazdasági, ipari vagy kereskedői szakoktatásban részesüljenek.

Sőt áldásosabb volna oktatásügyünk-re, ha képviselőtestületünk kizárólag egy 4 osztályú polgári fiúiskola létesítését venné keresztül, még pedig nem pusztán a város erejéből, hanem az összes hit-felekezetek bevonásával, melyeknek min-denike felszólítandó volna, egy-egy tan-terő alkalmazására, míg a szakoktatást ettől egészen függetlenül oly módon iparkodnék megoldani, hogy egy alsóbb kereskedelmi iskolát állítana és a vármegyével karöltve, úgy, ahogy azt Lé-

TÁRSA.

Lemondás.

*Összefont lezokkolt állók,
 Nem remélek, nem is várok
 Szébb jövődet, jobb életet,
 Így töltöm el az éleket.*

*Elttem ked, a múlt sötét,
 Éraboltok belkém létét,
 Ha volt is fény, könygöl árva,
 N-lees szemem azt se látta.*

*Be-dogságot nem ismerlek,
 Éraboltok az emberek,
 Bizalmamat elárulták,
 Hogy földalman kikazogják.*

*De ne tudja egyik se meg,
 Mát fáj szívem minde beteg,
 Éneket fejtől búsulón járva
 Gúnyolok a megelbűsöket!*

OLÁH JULISKA.

Pecsovics 48-ban.

Bizony ritka madár, mint a fehér holló, S lesznek talán olyanok is, kik el sem hiszik, hogy ama korszakot alkotó évben, midőn kunyhóktól pütotákig egy ige, egy eszme lelkesített, találokott oly bús vitéz, ki tigrisek közt azt kiáltta:

— Pecsovics vagyok!

Már pedig találkoztok.

Sőt, hogy többet mondjunk, még azt is merészleljük állítani, hogy az a mostani lelkes hitátság, mely szabad eszmékert rajong, nem vonatkozik a mi bús vitézünk sirjára, kegyeletlen megemlékezéssel koszorút helyezni.

S ezzel, úgy hisszük, elérvén, ami minden tárcacikkírónak első feladata, tudni-illik azt, hogy az olvasó figyelmét felköltse, elbeszélhetjük, minek tanuja valánk:

Ama kávéházi helyiség, hol most báránytermészetű filiszterek és békülékeny politikusok déntanonként hürpögtetik kávé-jukat s jelenleg Sója címen ismeretes, egykor Pilvax-kávéház volt s ott gyülekezett 48 ban a fiatalok színe-jáva, köztük *Petőfi Sándor*.

Egytől-egyig szabadságot és függet-lenségért lelkesülő cimborák, kik közül egy sem vágyakozott valamely dikasztériumba tiszteletbeli segédfogalmazónak, hogy a szá-marak létráján felkaspaszkozva, idővel szelid

erkölessékké és épületes alázatossággal eset-leg még talán titkárságig is vihessen.

Ez a fiatal népesség büszke szegénységben megvetette a hűsös fazekakat; kevés pénzzel a zsebben s merész eszmékkel a főben, itt tanácskozott, s innen sugárzott ki a kezdeményezés, innen pattogott ki s izmosodott villám-áradat gyanánt az a hatalmas menykő, mely lesújtá később Jellasi-cs tábort.

Itt tanyáztak, mondjuk, ama fiatal apos-tolok, csupa tűz és lélek mindanyai. Önkenyrt érthetőleg kevés tiszteletet hoztak volt ma-gukkal a táblabírói toldozom-foltozom po-li-tika iránt s amit netalán hoztak, azt is csakhamar lerontotta egy egy merészebb rüptű szónokiat.

Csodás és kivételes idők voltak azok! Most pikkolot vagy tejeskávét kérünk Jeantól, akkor szót kértek a társaságtól, hogy a zsarnokság ellen mennydöröghe-senek.

Képzeltető, hogy a tigrisek közé birka nem igen vegyült s aki azt hitte magáról, hogy okosabb mint ezek a heves verű fiatal emberek, az szépen otthon maradt s minde-nek fölött kerülte a Pilvax kávéházat.

Történt azonban mégis egyszer, hogy magas cilinderű egyén lépett be a kávé-házba.

Horribile dictu! Egy ismeretlen, kö-csőg-kalappal a fején, a Pilvaxban!

S ez a magas tetejű kalapos, ez a

vay Ferenc volt tanfelügyelő tervezte, egy „Csongrád megyei földmives iskola” létesítésén fáradozta, és célra a vármegye törvényhatósága által megszavazott kulturádó behozatalával.

Az együttműködés a vármegyével — úgy hisszük — mindkét félre csak áldásos lehet és remélhetőleg megszüntetné azt az oktalán és áldástalan visszavonást, mely ma a vármegye és székvárosa közt van és amelyet némely hatalmaskodó elemek mesterségesen is szítanak. Micsém törődve azzal, hogy e rút küzdelemben az erők szétforgácsolódnak és a közügy oly nagy kárt szenved, hogy még alkotásaink sem bírnak oly értékkel, amilyennel különben, bekés együttelés folytán bírnának.

A szellemi előhaladás célzó ez alkotásainkból mintegy önkényű következik aztán ama feladatok, melyek az új városi képviselőtestülettől várják megoldásukat; önkényű következik ezekből, hogy a gazdaság, ipar és kereskedelem azon mostoha gyermekeink, melyekről szinte véggkép megfeledeztünk, mialatt minden erőnköt a gimnázium létesítésébe, a szellemi téren való előretörésként kötötte le.

Igaz, a vasút, melyet Szentes város a maga erejéből épített ki, első sorban kereskedelmünk és közvetve gazdaságunk érdekeit is szolgálja.

De iparunk emelése érdekében semmit, éppen semmit sem teszünk, s ha azt hisszük, hogy a vasút építésével gazdaságunk és kereskedelmünk emelésére mindent megtettünk; úgy ez nagy tévedés, mely előbb-utóbb keservesen megbosszulja magát.

Legelső sorban szükséges, hogy a vasutunkhoz kössünk lehetőleg a vidék forgalmát, ami ismét csak úgy lehetséges, ha karöltve haladunk a vármegyével és minden befolyásunkat latba vetjük, hogy a szomszédos községek és a megyei székváros közt műtűt építhetnek; szükséges továbbá, hogy városunkban a megkezdett utaközevesztés tovább fejlesszük, amivel karöltve kell járnia a közevesztési városrompók felállításának; végül

pedig szükséges, hogy vasutunk kiemeltessek mai állapotából s ne legyen zsákvasút, hanem mielőbb tovább építtessék.

A kereskedelem emelését célozná az alsóbb kereskedelmi iskola felállítására is, amennyiben az ezen szakra lépő ifjaknak értelmiségét fejlesztené és emelné, valamint hogy a földmives iskola arra szolgálja, hogy értelmes gazdaembert neveljen a földmives gyermekéből, ki aztán gazdálkodását a mai kor követelményeinek megfelelően vezeti, földje termőképességét fokozván és az állattenyésztést is olyan mérvben honosítaná meg, ahogy az gazdaságunk érdekében itt, hol elég legelő kínálkozik e célra — fölöttébb kívánatos.

S mit szólunk iparunkról, városunk e legmostohább gyermekéről?

Még most is élénk emlékezetünkben van az a szegényletes aktus, hogy Szentes város képviselőtestülete megtagadta az anyagi támogatást a hozzája segélyért folyamodó ipartestülettől.

S megtagadta pusztán azért, mert a vezérszerepet vívó egy-két közgyűlési tagunk, kiket a nagy tömeg tuskónokron át vakon követett, ellenszenves volt az ipartestület elnöke. Ne állassuk magunkat, hogy a megtagadás másért történt. Ez volt az igazi ok és semmi egyéb s hogy ez volt — eléggé szegényletes.

Épp ezért, e téren fokozott teendő vár az új képviselőtestületre. Kötelessége, hogy iparunk fejlesztése érdekében is tegyen valamit. Kötelessége, hogy elősegítse egy-két szorgalmasabb iparos ifjú magasabb kiképzését, módot és segélyt nyujtva nekik, hogy az országos középipariskolát látogassák. Ez a legkevesebb, amit tehetünk, míg itthon úgy az ipartestületet, valamint az iparos ifjak egyesületét is erkölcsi és anyagi támogatásban kell részesítenünk hatóságilag.

Ezek volna az a teendők a már említett három téren.

De van még sok egyéb teendőnk is és töménytelen a munka, mely az új képviselőtestületre és az általa megválasztandó előjárásra egyéb téren is vár.

Igy a humanizmus terén szintén félünkát végeztünk eddig.

Kiadunk és kiadunk még most is évenként mintegy 5000 forint a szegénynek segélyezésére, de azért pecsétes koldúsok róják végig utcáinkat minden szombat, hogy tarisznyára gyűjtsék az alamizsnát.

Nincs rendszer a szegénysegélyezésben. Kiadjuk a pénzt, de nem enyhítjük vele az igazi nyomort, holott ily évi költségvetéssel jóformán fenntarthatnánk egy tisztességes, a célnak teljesen megfelelő szegénymenházat.

Kórházunk szintén azon emberbaráti intézmények közé tartozik, mely még nagyon nélkülözi a fejlesztést és távol áll attól, hogy mindenben megfeleljen az egészségügyi követelményeknek.

Különbén a közegészségügy eddig szintén egyike mostoha gyermekeinknek. Nincs közfürdőnk és reményünk is alig van, hogy ilyent egyhamar létesítsünk, pusztán azért, mert az ártézi kút vízfölsőlegét annyira elforgácsoltuk, hogy most már nem jut belőle egy közfürdő táplálására való.

Mind oly dolgok ezek, melyeket nem ajánlhatunk eléggé az új városi képviselőtestület figyelmébe.

S ha még ezekhez hozzávesszük az új városházépítés immár égető kérdését, a fogyatékos utcai petróleumvilágításnak egy celszerűbb leendő felszerelését s végül a meglévő rozoga fabódé helyett egy csinosabb nyári színű építésének szükséges voltát, ezzel körülbelül teljesen kimerítettük azon alkotások felsorolását, melyek az új képviselőtestületől várják létesülésüket.

Sok a munka s a hiányok pótlása sok pénzátfordítást követel — az igaz.

De a város jövedelmei is fokozhatók még s ha az alkotások, melyeknek létesítése elől alig zárkozhatunk továbbra el, sok költséggel járnak is, fokozni kell a közjövédelmet.

Hogy miként — erről majd szintén elfogjuk mondani nézetünket.

vézna kis alak, mintha nem csak azért jött volna ide, hogy tejkávéát fogyasszon, a fiataiság közé vegyül s olyanánál hebeg, niből azt lehetett következtetni, hogy vitakozni akar és szónokolni készül.

Emlékszem az óminözös köcsög kalapra s emlékszem a vézna kis emberkére, de mit sohasem fogok elfelejteni, az az arckifejezés, melylyel Petőfi kérdezte tőle:

— Hogy hívnak, ócsém?!

Villámszikra nem futhat gyorsabban végig a sodronyon, mint amily gyorsan fakadt gúny-mosoly erre a jelen voltak ajkain. S ha voltak, kiket a kérdés sajátságos hangulata nevére nem indított, hahatára fakadtak valamennyien az illető hebegésén, kinek egy percnél hosszabb idő kellett, míg végre kisütötte, hogy őt *Sükei*-nek hívják.

Sükei, ki később a „Hulló csillagok”-at írta, Sükei, az a szép tehetségű hebegő, ki szatirikus elmével páratlan volt a maga nemében s kiről anyai jó adoma kering.

Ez az akkoriban jóformán ismeretlen név mint az arithmetikai feladványokban az X, sem ellen, sem rokonszenvet nem ébreszthetett még, de rettenetes, s majdnem percekig fokozódó ingerültséget keltett az a köcsög kalap, a vézna ember fején.

Sükei Károly azonban nem az a ember volt, kit elriaszthatott a maró gúny s az élecek nyílai, melyek záporoként öszültek rá.

Felállt egy székre s rögtönzött szó-nokatát e szavakkal kezdte meg:

— Pecsövics vagyok!

Homeri kacsaj fogadta e szavakat; ha jól emlékszem, még a pincér is nevetett s a mosogató leány is, ki kedvese két nappal azelőtt ott hagyott. De a mint szónok értelmességének mind-mindég több jelét adta, s itt-ott valóságos elmelel kezdte fejtegetni álláspontját s abbeli aggályait az eszközökre nézve, melyeket a fiataiság a politikában használ, a nevéseget magarói lassankint elhárította és komolyabb számba kezdtek venni.

Demosthenes kavics kövekkel a szájában és nagyon, de nagyon ellenséges és ingerült hallgatóság előtt körülbelül ilyenforma hatást idézett volna elő.

Attól lehetett tartani, hogy ha szónoknak a cilinderet eddigéig még be nem verték, de a feltételek között még is betörök.

Ámde Sükei keble mélyében ugyanannak az eszmenek csirái lapangtak, melyet a fönkelt érzelmei fiataiság hirdertet s kérte azokat, kik szónoklatában közbeköltésaikkal zavarták, hogy hát érveikkel cáfolják meg, ha netalán tévedésben volna.

A kapacitáció önkényű érhetőleg nem is késett hosszasan és Sükei ott találjuk rövid idő múlva, azok táborában, kik a szabadság érdekeit szolgálták.

Ha a hebegés a dőrehez volna hasonlítható, hebegve cikázó villámnak nevezhet-

nők. Hisz nálánál sujtóbb günynyal a Fabius Cunctatorokat senki sem ostromozta s aztán ez a pecsövics mondja később Nyári Pálnak, midőn a fiataiságra mérséklőleg akart latni:

— Hiszem, hogy az úr okos ember, de forradalomban nincs szükség okos emberekre.

A szabadságharc leverése után nem koldult koncot s fölemelt fővel járt az utcán, egy-egy lejart zálogcédulával a zsebben s nemzeti kokárdával a kalapján.

Prottmann rendőrigazgató ez utóbbiért számtalanszor elcsukatta, úgy hogy szegény Sükei rendes szállításának a dutyit nevezhette volna.

Midőn Kossuth kalapra tűzött forradalmi jelvényért (revolutionäres Abzeichen) nem tudom hanyadikszor a rendőrfőnök színe elébe került, ez bosszusan rivald rá:

— Miért nem hord ön cilindert?
— Viseltem *egyszer*, midőn uem volt divatban, felett Sükei.

Azt hisszük, kalapja után, melyet utalán konfiskáltak, legtöbb bajt hebegése okozott neki, amely olykor egészen más szavakat adott nyelvére, mint amit mondani szándékában volt.

Egyik papirkereskedésben egy alkalommal papir helyett puskaport kért — szerencsésére pennákat raktak elébe.

Dr. Horváth Miklós.

„Utáink“ cím alatt cikksorozatot közül laptársunk, a „Szentesi Lap“ s mint rendszeresen tenni szokta, próbálkozik fekete szímben tünteti fel a vármegyét s az annak élén állókat.

Nem akarunk a tisztelt laptárral vitatkozásba bocsátkozni, — mert azt komolyan es esetben nem is tehetnők, — de az eddig közlöttekre vonatkozólag annyit mégis kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy figyelemzetéseit és tervezetéseit utainkra vonatkozólag egyáltalán nem vehetők figyelembe.

A kereskedelmi miniszter ugyanis, a közutakról szóló törvény végrehajtását tárgya-zó 21.802/1890. számú rendeletben világosan megmondja — s hihetőleg ezt nem tudja a laptárs — hogy jelenleg még csak a jövő két évre szóló költségelőirányzat egybeállítási, valamint az utadó kirovása és beszedése mozaikát, mint mint „első végrehajtási tennőre“ vonatkozó utasítást bocsájta ki s megmondja, hogy öt csoportba osztott végrehajtási utasításait, melyeknek elsője „az államutak és az azok körüli összes tennők“; másodikika a törvényhatósági utak „és az ezekkel egy osztályba eső útyek s az azok körüli tennők“; harmadika „a községi különféle osztályi közutak és az azok körüli tennők“; negyedike „a várműyek“ s végül ötödike „a büntető határozatok és az azok körüli tennőkre“ vonatkozik, a felsorolt sorrendben fogja kibocsátani.

Miután pedig a közutakról szóló törvény csupán csak a jogelvetek foglalja magában és azoknak alkalmazási módját teljesen a végrehajtási utasításra bizza s miután a fentebb jelzett végrehajtási utasítások eddig-él még nem jelentek meg s azokról a vármegye intézőinél a ministeri titkokban sokkal befentesebb laptársunk sem tud semmit, mert különben emlitené: ennélfogva mi sem természetesebb, mint az, hogy vármegyénk s annak intézői az utak osztályozására vonatkozó eljárás megindítását mind-addig nem fogják kezdeményezni, míg az eljárást szabályzó rendeletet meg nem kapják.

Igy állván a dolog, a tisztelt laptársra bizzuk: ítélje meg ő maga, vajjon helyesen jár-e el akkor, midőn egy oly nagyérdemű munkálatot mint az utak osztályozása, idő előtt megindítani követel s azt kívánja, hogy ezen a községek életébe oly mélyen beható munkálatot csak úgy gondolomra kezdje meg a vármegye. — Vajjon ha a kibocsátandó rendeletnek csak egy pontja is betartva nem lenne, nem ő volna-e az első ki szókása szerint „feszítad meg et“ kiáltása az intézőkre.

Bizza tehát a tisztelt laptárs ezen munkálatnak megkezdését a vármegyére, s legyen meggyőződve, hogy ez semmiesetre sem fog kézni köteleességeinek azonnal megfelelni, a mint azon köteleesség teljesítését az általános — még a tisztelt laptárs által is — erélyesnek ismert minister: Baross kívánni fogja.

Egy moloch.*)

A lapok hirovatának végű, szerényen elbujja olvashatót a közérdekű társadalmi köriratot intézett a vezénylő táborkokhoz, melyben sajnálkozik a fölött, hogy a párbajozás oly sürű fordul elő a francia hadseregben. *Eszental a francia tisztok között a párbaj nem kötelező, még tettelegesség esetén sem.*

A német császár után a francia köztársaság kormány. Ugy látszik, a legvéresebb ellenségeket is kezdi összehozni a humanizmus egy tábora a közös ellenség, a párbaj ellen. Valóban ideje is már.

Korunk civilizációja a párbaj molochjának, ennek az ál-istennek oltárokot emel; meggyújtja rajtnak az áldozatok tüzet, melynek magasan föllobogó lángjai rémes világitásba helyezik a társadalmat, melyben élünk, moznak és vagyunk.

Rázkódtatásat érezzük egy nagy visz-szaesésnek a XIX-ik századból abba a sötét középkorba, midőn a régi művelődésnek utolsó halvány fénye is kialudt, midőn a nyers erőszak mindenféle diadalmaskodván, a gyöngébbek elnyomtatása napirenden volt; midőn „aki birja, az marja“ elvével fogva liki saját ölével szerezte meg magának azt az igazságot, amit a bíróságok nem szolgáltathattak.

De hát igazságszolgáltatás volt e az akkor? És igazságszolgáltatás-e az ma, ha az erősebb, az ügyesebb, sokszor még egy szerencsés véletlen segítségével legyűri a gyöngébbet, a kevesebbet ügyeset?

És az ilyen igazságtalan önbíráskodás folytán kapott vagy adott seb, kiomlott vér vagy kioltott élet helyreállíthatja-e az akár valóban, akár csak képeletben megsértett becsületet?

Nem. Bizonyít-e a párbaj egyebet, mint azt, hogy azok, akik vinnak, elég bátorsággal bírnak vértüket s talán életüket is kockáztatni?

Azt semmiesetre sem bizonyítja, hogy a két fél, vagy egyik a kettő közül, minden tekintetben megfelel az igazság és a becsület követelményeinek.

Ennélfogva a párbajt, mint a bosszú-állás fékezhetlen kitörését, mely megno-morítja vagy megöli a testet s mardossa a lelkiismeretet; mint a valódi polgáriassodás alapjául szolgáló emberszeretet tanuival homlokegyenest ellenkező cselekményt oly közönséges bünténynek kellene tekintenünk, mely a büntetőtörvény általános szabályai alá esik.

Minden párbaj: verekedés és minden verekedés: párbaj, akármilyen módon vivatik és bárkik vívják is azt. Ugyanaz a mozgóto-erő: gyűlölet, harag, bosszú; ugyanaz a cél: levetni a másikat; ugyanaz az eredmény: seb, vér, halál, szemrehányás.

A halnak mindegy, akármilyen mártás-ban tálalják föl.

Akinek a fejét betörték, annak be van törve a feje, akármivel és akarki törte be azt; és aligha szolgálhat vizagztalásul a halálos ágyon vonaglóhat az a körülmeny, hogy nem bieska pengéje, avagy fűtykös, hanem kard éle vagy revolver-golyó ütötte rajta a halálos sebet.

És végeredményében az sem határoz semmit-hogy valakit bizonyos szabályok szerint ütöttek-e ágyon, vagy csak úgy áta-botában.

Minden verekedő a maga módja szerint verekszik. A mesterlegények vagy a parasztsuhancok verekedése, melynél nem ismernek semmiféle szabályt, de amely rendszerint szintén segédek jelenlétében történik, — akárhányszor bizony sokkal enyhébb lefo-lyásu, mint az a másik verekedés, melynél ama bizonyos párbaj-szabályok szigorúan megtartatnak.

El kellene tehát törölni a törvénynek a párbajra vonatkozó külön szakaszát.

Akik verekesznek akár így, akár úgy, — ha nincs komoly eredménye, vagy a testi sértés csekély, — legföljebb csak rendőri kihágást követnek el és nem forog fönn zsákúse annak, hogy az államügyés be-ártsa magát, kivéve akkor, ha a sértett fel följelentést tesz, ha azonban a verekedés halált, vagy súlyos testi sértést okozott, az az államügyész által hivatalból üldözendő cselekményt képezven, nem kellene azt kér-dezni, hogy azok, akik azt elkövettek, ugy-nevezett párbajban, vagy egyébként szere-peltek e?

Nincs semmi logikai ok arra, hogy a büntető törvények alól kivéltel tegyünk,

hogy a párbaj kivételless bünténynek minősít-tessék.

Az egy Franciaország kivételével, sehol a világon sem párbajoznak annyit, mint itt mindáulok.

Az észak-amerikai államok már egy emberöltővel ezelőt lerázták magukról a párbaj mániájának rabláncait anélkül, hogy a társasági illem ennek kárát vallotta volna.

Angliában Viktória királyné egész határozottsággal ragaszkodott azon kimondott elvéhez, hogy aki párbajt vívott, az nem udvarképes s így az angol társadalom is elítélte a párbajt, a becsületésért meg-torlása végett mindenkit a bírósághoz utasít.

S a legelső s leglovagiasabb magyar ember, a király, különösen az újabb időben a párbajozókót nem egyszer megvonta királyi kegyelmét.

Kövessék hát példáját a hadseregben; a tisztai rangtól való megfosztás fenyegetésé-vel ne kergessenek senkit a párbaj bűnébe, melyre a korona is ráütötte a bűnösség bélyegét.

És a törvényszékek annak a legmagasab-ban állóferiának szava után indulva, kinek nevében az ítéleteket kihirdetik, ne az apa hanem a bíró kezével fenyítsék a párbajt.

Végre is le kell döntenem az anyai áldozatot elhervasztott moloch füstölő oltárait!

Thomay József.

Ujdonságok.

Szentes, 1890 augusztus 17.

Egy hét.

Közeledik a parlamentirozás ideje, hát bodrosodnak a politikai élet tengerének hullámai, mit a hajósok rendszeren a vihar elő-jelének szoktak venni. Az első lökést a füg-gelenségi párt adta meg a hullámoknak, melyek békésen folydogáltak a mederben s hizelegve nyaldosták a szilárd partot. Pedig az a bodrosodó hullám még egész oszloppá kinöheté magát, mely maga alá temeti az egész hajót mindenestől. Hanemhát nagy a kötekedő kedvök. Nem fog rajtok semmit az példabeszéd, hogy: „aki nem tud imá-dozni, menjen a tengerre.“ Pedig már meg-tanulhatták volna, annyiszor szenvedtek ha-jótörést s bizony most is elimádkozhatnák, hogy „ne vigy minket a kísértetbe!“

A közigazgatás reformálásába aknának belekötni. Azt mondják, hogy nem kell ál-lami közigazgatás, és ezt az ellenszegülést azzal argumentálják, hogy csak azért nem kell, mert a kormány akarja erre nézve törvényjavaslatát az országgyűlés elé be-terjeszteni.

Hanem ez még csak a kisebb hiba volna, hanem amit nagyobb bűnűl akarnak a fiúkuskok neki feiróni az, hogy még e ciklus alatt akarja az átkos kaurnyá ezt a törvényjavaslatot keresztülvinni. Nahát ez már alapos sérelme a függetlenségi párt ma-radí elveinek, amiért is autonóm jogéréle-meivel egyetemben akar bosszút állni és pedig úgy, hogy az állami költségvetés tár-gyalásával hihűzza az egész ciklust s így nem hagy időt a közigazgatás reformjának tárgyalására. Névszerinti szavazást kér a költségvetés cimeinek és rovatainak meg-adására, amivel nemcsak ezt a ciklust hűz-hatja ki, hanem a farkából még a másiknak is jut egy parányi.

Hanem egy pillanatra mindezt háttérbe szorítja a magyar sziművészet jubileumának, örömnűnepe, mely a városligetben Nagybol-dogasszony napján vette kezdetét. Gr. Szá-páry Gyuláné nyitotta meg a kiállítást, mely a magyar nemzet egyik kiváló kulturális

*) A „Szegedi Híradó“ egyik legu-tóbbi számból vetűtt át a közérdekű társadalmi cikket, melynek nálunk is aktualist kölcsönöznek a közelmúlt események.

tényezőnek évszázados fejlődését tünteti fel. A multa való visszapillantás bizony szemlélő jelenségeket tüntet fel a nemzeti létünk küzdő áldozatát. Thália papjainak nyomorteljes multjából, kik nem csüggedve a megmerevült nemzet közönyétől, életre ébresztették a tetszhalottat, műveltek és terjesztették a nemzeti nyelvet, mert érezték a költő ama szavainak igazságát: „nyelvben él a nemzet.” Hanem annál nagyobb az öröm érzete ma, midőn színműirodalmunkat, színművészetünket a többi nemzetek színművészetével egy nivóra látjuk emelve s annál büszkébben verik a színművészt-fokosos hősei önértéztől dagadó kebelüket a nemzet előtt, mondván: „Na! ki a legény a csárdában?”

Nálunk meg az iparosok mozognak. Ők is rendeznek kiállítását, mely szerdán fog megnyílni. Ideje is, hogy az iparunk fejlődésének képe is feltüntetve legyen, hogy meglássa a finyáskodó publikum, hogy egy cseppet sincs oka lamentálni a hazai gyártmány miatt. Hát ami igaz az igaz, bizony egy kicsit későn ébredtünk a tudatra, hogy egy kicsit elkéstünk, de annál lázasabb sietéssel igyekezünk a versenyért átfutni. Csakhogy nem kéne várni ám az ösztökélést mert hogy közmondásos hasonlattal éljünk: „nem szoktak az agaret nyúl után bittal kergetni.”

Máskülönben a faluban minden csendes, még csak egy gyenge választás vagy reputációs közgyűlés sem zavarja a mezeli munkába emerült városatyák megszokott nyugalmát s nem úrvölvi a csérfészek fölledt levegője az izadó üstöküket, melyek e héten egy rövid félórán mégis meglevevültek a gyűlésterem egyhangú képét. Osszegyűltek e héten megalakulni. Még is alakult szerencsésen az új képviselő testület, csak-hogy aztán mely alkotások érdeme fog a képviselő testület nevéhez közdni az a jövő titka. Reméljük a legjobbat!

— **Kiráy ő felsége** a f. hó 18-án üli meg 61 ik születésnapját, mely alkalommal a helybeli róm. kath. templomban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni.

— **Személyi hír.** *Zsilinszky Mihály* főispán a f. hó 16-án a reggeli vonattal érkezett haza, hogy hivatalos működését megkezdje.

— **A csétei híd** melynek vasszerkezetét a budapesti Ganz cég készítette, a f. hó 13-án teljesen elkészült és a vármegyei államépítési hivatal főnök, *Csáby Andor* főmérnök által fölvizsgáltatta. Imár átadatot a forgalomnak. A hivatalos átadás azonban ez ideig még nem történt meg, mert a vármegyei üllőzött egy jó esőt vár, hogy a felvezető makadám útrészlet szilárdabbá hengereltesse s csak aztán eszközöli a hivatalos átadást.

— **Hivatások tanulmányúton.** Dr. *Fülo* Tihamer főjegyző és *Tóth* Kálmán adóügyi tanácsnok a napokban tanulmányútra indultak, melyből tegnap érkeztek haza. Céljuk volt: hogy Vásráhy és Szeged városok pénzügyesét alaposan betekintés és szerződés tapasztalataikat városunk vagyongazdálkodásának, a módosítandó szervezeti szabályzat keretében értékesítsék. Szegeden egyúttal a gázvilágítást is tanulmányozták, mert innen onnan úgy is gondoskodnunk kell már arról is, hogy a mai fogyatékos petróleumvilágításunkat jobbat cseréljük fel.

— **Közigazgatási vizsgálat.** Dr. *Kelemen* Béla, a dorosmai járás fiatal főszolgabírója a múlt héten, kedden kezdte meg Dorozsma nagyközség adminisztrációjának több napon

át tartott tüzetes vizsgálatát. A főszolgabíró, mint bennünket értesítenek, e vizsgálatnál a legszigorúbban járt el és az ügykezelés minden ágába a legaprotokollabes részletekig betekintett. Dorosma dicséretére legyen mondva, e vizsgálat a legjobb eredménnyel folyt le, mert a főszolgabíró az egész ügykezelést rendben találta.

— **Iparostanonok tanítása.** Gróf *Csáky* Albin közoktatásügyi miniszter az összes tanfelügyelőkhöz körlevelet intézett, melyben szigorúan elrendeli, hogy az iparostanonok iskoláztatásának 10 hónapban megszabott idejét ezután teljes egészében feantsítsák. E rendeletnek málnk is érvényt kell szerezni a jövőben, mert eddig, úgy tudjuk, az ismétlőiskolákban éven át csak 8 hónapig folyt az oktatás, holott a törvény 10 havi tantervet ír elő.

— **Jubiláló tisztviselők.** *Kristó* Lajos vásárhelyi polgármester és *Nagy* Sándor ugyanott főkapitány f. hó 12-en, kedden ünnepelték városi hivatalbalelőök 25 ik évfordulóját, mely alkalomból a városi tisztikar és polgárság részéről rokonszenves tüntetésekben részesültek. A városi tisztikar a délelőtti órákban *Kmetty* József főjegyző vezetés alatt tisztelettel üdvözölte a jubilánsokat, este pedig tiszteletükre a kaszinóban 200 teretű bankett volt. Részt vettek a bankettben: *Kállay* Albert főispán, *Duka* Marcell kataszteri kerületi felügyelő, *Kakujay* Károly tartalékos és *Vadász* József f. pénzügyigazgató urak Szegedről, számos úrnő és az intelligencia oly nagy számban, minőre hasonló társasestélyeknél nem emlékszenek. A felköszöntő sorát *Kállay* Albert főispán kezdte meg, ki meleg szavak kíséretében az ünnepeltekért emelt poharat. *Szabó* Mihály ügyvéd *Kristó* polgármesterre, *Pap* Imre ref. lelkész Nagy Sándor főkapitányra, *Bernátsky* Ferenc piébasón pedig az ünnepelték nevéire ártított poharat, mely tözöttük után *Kristó* polgármester, majd *Nagy* Sándor főkapitány köszöntek meg a szíves üdvözlés ovációkat és éltették a város közönségét. Ezután *Fülo* Mihály főigazgatómuni igazgató emelkedett hangon *Kállay* főispánra, *Seltmann* Lajos rabbi igen szívesen a két ünnepelőre, *Kovács* József téglagyáros a törvényhatóság bizottság és tisztikar egyet értésére. *Kmetty* József főjegyző pedig a vidéki vendégekre mondak tözöttük s aztán via zeneszó mellett együtt időzött a szép társaság a késő éjjeli órákig. A bankett minden tekintetben igen sikertelt volt s a vacsora és felszolgálatért *Kmetty* Lajos kaszinói vendéglistá mellán megilleti az elismerés

— **Templomjavítás** A helybeli ref. templom falának és tetőzetének javítási munkálataira kiált ajánlati verseny pályázata a f. hó 15 en járt le és ugyane napon döntött az egyházhatóság a munkálatok kiadása iránt. E szerint a kőműves munkát ifj. *Kovács* János építész, az acs munkát pedig *Tarnóczy* és *Thányi* acs mesterek nyerték el, kiknek a javítási munka mindenesetre szakavatott kezébe került, úgy, hogy a kivétel alossága iránt teljes megnyugással lehetünk.

— **Egyleti hír.** A „*Csongrád megyei gazdasági egylet*” választmánya a f. hó 17 en, ma delélt 10 órákor tartja bűsét a városi tanácssteremben. A gyűlésnek több fontos tárgya mellett, a jövő hó 2 ik felében tartando löverseny iránt való intézkedés is ez alkalommal lesz megállapítva.

— **Boldogasszony napja** egyike a katholicus világ legnagyobb ünnepeinek, melynek jelentőségét az egyház legfőbb teje, a pápa az idén még azai is emelte, hogy a rendes pénteki böjt alól, a világon elő hívők millióit felmentette. Vármegyékben ez ünnepp nap az által válik még nevezetessé, hogy e napon van „*Csongrádon* a bűsés és ezzel együtt az úgynevezett nagyboldogasszony-napi bűsűből, mely mindenkor nagy közönséget vonz az egész vármegye területéről Csongrádra. Így az idén is, mikor városunkból ismét sokan randultak át és a bál mindenben ismét igazolta régi jó hírnevét.

— **Elismérés a tanfelügyelőnek.** Vármegyei ideiglenes tanfelügyelőjé *Kakujay* Károlyt szép kitüntetésben részesítette Temes vármegye, hol eddig segéd tanfelügyelői minőségében működött. Ugyanis a lezáróbb tartott vármegyei közigazgatási bizottsági gyűlésben a Temesvármegyében kifejtett *büszgő és sikeres munkásságáért: jegyzőkönyvi köszönet szavaztak neki.*

— **Kiállítási hír.** Az iparos ifjak munkakiállításának végrehajtó bizottsága, a rendezőség és választmány bevonásával ma delélt 10 órákor tartja zárúesét, melyre az illetőket ez úton is meghívja — az elnökség.

— **Eszküvő** *Zsoldos* Ferenc gépészmérnök ifj. *Zsoldos* Ferenc helybeli fakereskedő fia tegnap delután 6 órákor esküdött örök hűséget a ref. templomban *Nagy* Vilma kisasszonnyal, *Nagy* Ferenc helyb. kereskedő szeretetreméltó szép lányával. A díszes esküvő, mely különben szoros családi körben tartottat, nagy közönséget vonzott a ref. templomba. Násznapok voltak: a menyasszony részéről *Zohany* Károly gimn. igazgató, a vőlegény részéről *Podhrásky* Ferenc gyógyszerész. Az esküvőt kedélyes vacsora követte a menyasszony szülőinél, mely alkalommal természetesen, számos tözött mondatot az ifjú pár jóvá boldogságaira, melyet mi is szívből óhajtuk. A fiatal pár a ma reggeli vonattal nászútra ment.

— **A fürdés áldozata.** Mint Dorosmáról értesítenek, ott a f. hó 14 en szerencsétlenség történt a kenyerári szikvízről, melyet a dorosmai lakosság fürdésre használt, mert ugyanolyan gyogyereje van, mint a rendes fürdőépületek elhatott dorosmai szikszótónak. A nevezett napon *Kovács* Borbála 6 éves leányka ment fürdeni s kísérte az anyja is, aki azonban nem fürdött. Alig ment be a leány a tóba, egyszerre belebuult a mélyeségbe. Utána ugrott edes anyja és szintén jelenlét keresztanyja, de nem hogy a kis lányt meg nem menthették, még maguk is veszélybe jutottak. Egy bátor, derek legény: *Jakab* István, látta ezt és ruhastul a vízbe dobtta magát. Segítségével a két asszonyt ki is juttat a vízből, de az ártatlan kis leányt nem tudta megmenteni.

— **Az iparossegédek munkakiállítás** alkalmával felajánlando jétekyon bazárúat a következő hölgyek vállaltak el szíves közreműködést: *Szerdán: Kotvics* Jucika, *Krecsmáry* Róza, *Balogh* Emma, *Szrenkányi* Karolina. *Csütörtökön: Krecsmáry* Terez, *Hajdu* Mariska, *Domosdi* Terez, *Beládi* Eszti. *Pénteken: Nemeth* Eszti, *Zsoldos* Zsuzsika, *K. Horváth* Eszti, *Halász* Eszti. *Szombaton: Kálmán* Juliska, *Balogh* Juliska, *Szénási* Rozika, *Varga* Juliska, *Koipaszky* Juliska. *Vasárnap: Gerez* Juliska, *Kálmán* Terez, *Varga* Eszti, *Tóth* Vilma, *Tánczos* Terez — Magasztos a cél, melyért hölgyeink fáradoznak, ami nem kívül dicséretet. Belbizonyítják, hogy a magyar hölgy, ahol a közérdek elősegítése forog szóban, ott áldozni, fáradozni és tenni kész.

— **Magas életkor.** Szép életkor élt *Nagy* Aron, a gróf *Károlyi* uradalmak városunkban nyugatomba vonult uradalmi mérnöke, ki a napokban ülte meg övi családi körében, szerető hitvese mellett, 90-ik születésnapját. *Nagy* Aron ur, ki pár év előtt még a közélet terén tevékenyen működött s melyről előhaladt kora miatt kényszerült lelépni, azonban még mind egi deig élénk érdeklődéssel viseltetik a közélet iránt ma is a legjobb egészségének örvend s ösztintén kívánjuk neki, hogy születésnapját még sokszor megünnepelehesse.

— **Jury tagokul** az iparos segéd munkakiállításához a következő iparosok választottak meg: *Asztalosok: Kuczik* Lajos, id. *Kovács* Imre, *Tar* János, *Csizmadia*k: *Bíró* Ferenc, *Beládi* Zsolt, *Rácz* Benjámin, *Botka* István, *Kanász* N. Imre, *Fuzekások: Varga* Imre, *Tóth* Ferenc, *Musa* István, *Cipészek: Mészai* Lajos, *Konc* Antal, *Czirbus* József, *Kmetty* László, *Fodrász: Czeglédi* Fülöp, *Kádár*ok: *Dóczy* Sándor, *Riesdorfer* Károly. *Kalaposok: id. Cauray* Ferenc, *Sebesi* József, *Panykó* János *Kerekgyártók: Vida*

Szűcs Dániel, Dóci Lajos, Bartha Sándor, Papp Antal. Késések: Vékony János, Mihály Imre. Kőművesek: Ifj. Kovács János, Dobóczy József, Lénárd Mihály. Kosárfonók: Fenyvesi János, Molnár Bálint. Kötélesek: Kozák Mátyas, Fuszok Mihály. Kovácsok: Vass Lajos, Csöszai Benjámin, Virágos Tóth Ferenc, Kovács József. Lakatosok: Borsos Lajos, Kertész József, Kovács Sándor. Szabók: Kanász Nagy Antal, Varga Imre. Vainer János, Szalay István, Tóth Antal. Szűgyártók: Sulc András, Mácsai Ferenc, Tóth Ferenc. Timárok: Bernát György, Kalmár Mihály.

— **Legjobb itthon.** „Messe jartam, másból is volt jó dolgom, hej de szíveim csak azt mondja jobb otthon.” Igen! ami dicsőségszomjás cigányaink szívében is lobogt veteti a honzeretet lángja s a messze földön égeti a saját keblet, melyet a honvágy gyötör. A dicsőség, a bábér, melyért Aradra mentek, nem képes elfeledetni a házi tűzhez nyugalmas békéjét s a messze földet bejáró hírnév nem bírja őket tovább vonzani. Visszavágyik B a n d i a mi körünkbe, ami gyönyörködtetésünkre s holnap már idehaza is lesz, hogy elpanaszolja hurjain a szív fájdalmait, a szenvedett nélkülözéseket s az aratott dicsőséget. Holnap itthon lesz s kedden tartja az első zeneestélyt a kávéház kerthelyiségében, ahol bizonyára jobban érzi magát mint az aradi kiállítás pavilonjában, senahéyeim, mert hát itt csak maga van e vásáron s úgy táncolnak ahogy ő hegedűl.

— **szabad marhavásár.** Ebben a marhavásárra és gazda közönségre egyaránt súlyos, ragadós száj- és körorváltásos időben, mikor a jószágirtó gadaembert aggság töri az iránt, hogy hová, melyik országra vásárra hajhathat az eladó iabas jószágát, valóságos jótémény a kun szót mártóni városi főkapitányunk hatóságunkhoz érkezett azon értesítése, hogy a ma ott kezdődő országos vásárra városunkból akadálytalanul hajhatható fel a iabas jószág akárha hasított körmű legyen is. E körülmény mint annak örvéndes jele elhűltük fel, hogy városunk hadrát ez a ragályos marhavaszedelmén eddigre elkerülte.

— **Megnyitás és bezárás.** Iparos ifjaink szerdán megnyitott munkakiállításának ünnepélyes bezárására s a napján megölt díjak s kitüntető díszokmányok kiosztására Petrovics Soma egyleti elnök Sarkadi N. Mihály polgármester kerte fel, a ki — haecum az nap (24 en) Szentesen lesz — a rendező bizottság által neki soant e szerepet szívesen elvállalni ígérkezett. A munkakiállítást alkalmi beszéddel maga az egylet elnöke nyitja meg.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jőbarátoknak és ismerősöknek, egyeseknek és testületeknek, kik *Jószay András* drága halottunk végzettségétet e alkalomával megjelentek s ezáltal fájdalomukat enyhítették, fogadják köszönetünket.

A gyászoló család.

Iskolai értesítés.

A szentesi vár. polg. leányiskolában az 1890—91. tanév szeptember hó 1 ső napján kezdődik. A beiratások szeptember hó 1-től 4-ig, délelőtt 8—11 óra és délután 3—5 óg történnek leányiskolai épületünk igazgatói irodájában (III k tized, 13 k szám.)

A polg. leányiskola I. osztályába sz bályszerűen csak oly növendék léphet be, a) a ki életének legalább 9. évét betöltötte;

b) kinek az elemi (nép) iskola IV. osztálya számára kiszabott tantárgyakban elégséges jártassága van s ebbeli ismereteit vagy elemi iskolai bizonyítvány által, vagy az iskolai előjáróság előtt főlvételi vizsgálat után igazolja.

A polg. leányiskola bármely osztályába felvétetik oly tanuló, a ki koránál fogva, az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat után bizonytságot tesz; más

polg. leányiskolából át lépni kívánó növendék bizonyítványa alapján felvétetik.

A főlvételi esetleg javító vizsgálatok szeptember hó 4 én délelőtti 8—11-ig és délután 3—6 óg fognak megtartatni és díjmentesek. A rendszeres tanítás pedig szept. hó 5 én veszi kezdetét az isk. fegyelmi és rendtartási szabályok felolvasásával és kellő megmagyarázásával.

A felvételre jelentkezőknek szülei, gyámjok vagy azok megbízottjainak kíséretében kell megjelenni és magokkal hozniok: keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt, oltási, esetleg újraoltási bizonyítványt. Az első osztályba lépők vagy a más iskolából jövők a megelőző évben vezett tanulmányokról hiteles iskolai bizonyítványt tartoznak felmutatni, vagy felvételi vizsgálatot tenni. Taudij egész évre 10 frt mely két részletben fizetendő; u. m. a beiratáskor és február hó 1-én. Beiratási díj 50 kr.

A szegénységük szegénységi bizonyítvánnyal igazolni tudók tandíjengedéssért folyamodhatnak, s ez iránt kerényűket szegénységi illetve hatósági bizonyítvánnyal, kereszt levelel illetve születési bizonyítvánnyal s a megelőző évben vezett tanulmányaikról szőlo hiteles iskolai bizonyítvánnyal felszerelve s a városi isk. felosztáshoz címezve, az igazgatósnál nyujtsák be, legkésőbb szeptemb. hó 5-ig.

Mint hogy leányiskolánk teljes négy osztályu polg. leányiskolává egészítették ki ez évben a IV-ik osztály is megnyitattik.

Dégy Kálmán
igazgató

Értesítés.

Szentes város képviselőtestülete f. é. június hó 16 an tartott ülésében a városi polgári leányiskolánál az 1890/1. tanév elejével a IV. osztály felállítását elhatározta.

A tek. képviselőtestület ezen intézkedéséből kifolyólag a városi iskolásköz a tek. városi tanácssal egyetértőleg úgy a tanerök mint a tanhelyiség és bútorzat előállítását illetőleg megterte a szük-éges intézkedéseket. A IV-ik osztály tehát f. é. szeptember hó elején a városi polgári leányiskolánál bizonyosan meg fog nyitattai.

Midőn ezen körülményről a nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel értesiteni, egyúttal ezen most már teljes négy osztályra kiegészített intézetet becses partfogásába ajánlom.

Szentesen, 1890. auguszt. 13.

KISS ZSIGMOND,
isk. szeki elnök.

Főlhívás.

Szeged sz. kir. város és vidékénk „1848-9-iki honvédseregélyő- és temetkezési egylete” alólr bizottságnak tette kötelességévé, hogy az 1849. évi augusztus 5 en Dembinszky, szabadságharcunk egyik vezere — vezénylete mellett Szeged Szőregh között vívott végesatában elesett honvéd bajtársainak Uj-Szegeden, az úgynevezett kamarai töltés mentén maig is jeltelen, közös sírja és a csatatérnek emlékszóval leendő el látása vegett adakozásra Szeged és az Alföld nagybók városai hatósága és remesleik közönségéhez főlhívást; intézen, különösen pedig a minden kegyeletes dolgok iránt oly tenkölt szemlémű hölgyek nagybecsű támogatását igyekezék megnyerni.

Mert a kegyelet kötelességének értezt nemcsak megemlékezéssel, de külsőséggekkel is kell kimutatni.

Kell különösen az ifjabb nemzedéknek igazolni, hogy az 1848-9-iki szabadságharc hőseinek eszméit és vívmányait a maga teljességében magának tartja és ápolja.

A hazaszeretet és a hősök iránti tiszteletnél fogva kell tehát nemcsak az említett csatatérnek, de az ott nyugzó azon honvédek sírja megjelöléséről is gondoskodni, kik a költő svavai szerinti:

„Nem küzdöttek hírt, csak hazájuk szerelméért.” Alulról bizottságnak jutván a szerese e főlhívást” kibocsátani, meg va győződvé arról, hogy mindazok, kik nemzetük nagy multja iránt kegyellel vannak, együtt

éreznek véle és karöltve akarják méltó emlékekkel megjelölni ama csatatert mely a hazaszeretetek és nemzetünk szabadságának szentelt életküzdelmeiben honvéd bajtársaink elesetek és ahol drága hamvaik nyugosznak.

Áldozunk azért tehetségünk köz képest, gyűjtsünk megfelelő összeget e szent célra és adjunk látható, külső kifejezést is hálás megemlékezésünk és szeretetteljes kegyelünknek!

Végül kiváló tisztelettel fordul a bizottság a melyen tisztelt honleányokhoz célja elérhetésére való sorakozásra, arra kérve őket, hogy a föllálitandó emlékszóron ök helyezzeek elsősorban a kegyelet azon bábérszörűit, melyeknek minden levelére ha egy hősnek nevé írják: „nem koszorú: . . . érdő lesz a neve.”

Az ezen főlhívási ívre aláirt, vagy egyébként beküldendő adományok hirlapilag fognak nyugtáztatni.

A penzkezelés — e célból választott külföldi penztárnok által — szigorú ellenőrzés mellett történik.

Az ajánlatokat — az aláírási számozott írvél — alólrít egyleti elnökhöz két hónap alatt beküldeni kerjük.

Kelt Szegeden, 1890. augusztus 7-én tartott bizottsági ülésből.

Szél György, honvédegyleti elnök, *Fluck Ferenc*, biz. tag, 48/49-iki honvédszázados, *Lichtenberg Mór*, bizottsági tag, *Kovács József*, pénztárnok, 48/9-iki honvédtudag, *Kulinyi Zsigm.*, bizottsági tag, lapszerkesztő, *Lipősei Ádám*, bizottsági tag, lapszerkesztő, *Klein Mór*, biz. tag, 48/9-iki honvédtiszt.

Irodalom.

Kincsét, szellemi kincsét szerez az a ki a „*Képes Családi Lapok*” című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával, értelem és izlés nemestítő olvasmányival valóságos szellemi kincsétárt képezi a magyar családoknak s „*Nő a háznál*” című mellékletével nélkülözhetetlen barátja a családanyának. Közleményel minden számban a legjobb magyar íróktől érdekek s a család bármely tagjának kezébe adhatók.

A „*Képes Családi Lapok*” előfizetési ára egész évre 6 frt félre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr, s a kiadóhivatalt (Budapest nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetés ek legközértebben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bármentva szolgál mutatónyvismókkal.

Felhívás előfizetésre. A következő előfizetési felhívást vettük: „Szarvas városának és közvetlen környékének térképét elkészítém s azt kiadni szándékozom. Midőn ezeltől egynehány évvel Békésmegye térképét ki akartam adni, a megyei t. közönség áldozatkészségére hivatkoztam, s ez nekem lehetővé tette, hogy a tetemes költséggel járó kiadást eszközöljem. Most is azt teszem, felhívom Szarvas városa és környékének t. közönséget, s mindazokat, kik Szarvas városa iránt érdeklődnek, hogy előfizetéseikkel Szarvas térképének kiadását lehetővé tenni kegyeskedjenek. Videkünk ez évi bő aratásának idején talán nem jó alkalmatlanul; ezen felhívás, áldozni közmívelődési célra! Tájékozásul el kell mondanom, hogy a térkép díszes, nagy kiállításban 65 és 75 cm. méretben fog megjelenni; rajta minden utca és szabad tér nevével, minden egyes telek házszámával, a városi környező kertek, szőlők, temetők, Körös medre stb., pontos téralkjok szerint lesznek feltüntetve. A mű előfizetési ára 1 frt o. Az előfizetések alólrítottok küldendőik lehetőleg folyó év szept. 1-éig. Szarvas, aug. 6. 1890. *Mihály József* főgymnásiumi tanár.

TANÜGY.

A budapesti állami közép ipariskolában (Nepszínház utca 8 sz.) a *jövő iskolai évre a beiratásokat szeptember 1 től 10 ig tartják. Az intézetnek 5 szakosztálya van: építészeti, gépészeti, vezérszeri, fém-vasipari és faipari. Felvételi feltételek: négy gymnasialis, real vagy polg. iskolai osztály végzése jeles vagy*

legalább jó eredménnyel s legalább egy isk. szüneti gyakorlat a választandó szakban. Nem jeles vagy jó osztályzatú tanulók felvételi vizsgát tesznek. *Szükséges iratok:* az I—IV. középiskolai osztályokról szóló isk. bizonyítványok, hitelezett munkabizonyítvány. *Lefizetendő díjak:* az építészeti szakosztályban összesen 22 frt, a többi osztályokban 27 frt.

Színház.

Úgy látszik, színészeink a hét második felében belézőkcentek a kerékvágásba. Olyan szépen megjárták a „Rip-Rip”-et, hogy szinte kedve kerekedett az embernek elfelejteni előbbi fogyatkozásait. Ezt aztán csakugyan gyönyörűség konstatálni.

Pedig azt mondják, hogy *Szilágyi* nem is éppen a legjobb kedvvel játszott, mert elvette a kedvét a városi magisztrátus.

Egy csöppet se tessék ezen kijelensemen mosolyogni, mert az csakugyan úgy van. Most szerepeltette a csérfészket, aminek a látása eszébe juttatta jó *Szilágyinak* azt a nótát, melyet akkor dalolt, mikor besorozták katonának, hogy: „cserepezik a csérfészek tetejét”

Hát ez mindenesetre rossz *omen*, melynek *nomen* je az a katonai behívó, mely öt heti gyakorolatra elszólítja közülünk, hogy honföldi kötelességét ne csak itt, a világot jelentő deszkákon, hanem fegyverrel kezében és bornyítva a hátán Erdély bércei szikláin is teljesítse a nagy hadgyakorlatok alatt. Mi szívünkben sajnáljuk ugyan, de hát meg kell nyugodnunk a megváltozhatatlanságban. Különben ez az „*azt mondják*” nagyon kétes értékű kifejezés, melyet kényelmes voltánál fogva szoktak használni a venni, amely éppen most nem érte célját, mikor *Szilágyiról* „*azt mondja*”, mert hát bizony mi úgy láttuk, hogy a bánat éppen nem szántott barázdát azon a „jó kép”-én, melyet olyan szívesen szeretünk látni a színpadon is, meg azon kívül is.

Nem áll tehát e vád, mert bizony e darab kitűnően volt megjátszva s *Kiss Pista* is annyire belemelegedett s annyira *hangulatban* volt, hogy játéka egész művészetté emelkedett.

A direktor úr meg kezét dörzsölgetve mosoly a közönség elragadtatásán, azután gondoskodik a közönség részére egy újabb kellemes meglepetésről: szerződtette *Nógrádit* és *Nógrádinét*, akik pénteken zónáztak ide erdélyből, hogy megújítsák amaz ismerettségét, melyből annyi kellemes emléket hagytak hátra — a művészetükre való visszaemlékezést.

Ej-ej direktor úr! maga megis csak nagy fifikus!!!

A szerdán előadott „Rip van Winkle” bemutatása tökéletesen sikerült. Megmutatta *Kiss Pista*, hogy csakugyan méltó arra a jó hírnévre, melynek örvendett, de a melyben éppen elbizakodva, olyan kellett lenni, mintegy fitymálva játszott eddigi szerepeiben. Játékát ez este a szerep jó felfogásával, remek alakításával azon nívóra emelte, amelyen egy *Kiss Pista* játéknak állnia kell s amelyet a közönség — ismerve őt, — tőle joggal el is várhat. „Rip van Winkle” szerepében az első megjelenéstől az utolsó alakításig, a legkisebb részletekig tökéletes volt s művésziileg játszott, melyhez járult még gyönyörű hangja, éneke. Ezzel megszilárdította a közönségnek irányában táplált jó véleményét, melyet továbbra is megtartani ismerje a művészre nézve mindenkor kedves buzgalomának. Méltó partnere volt *Halmayné* (Lisbeth), ki nemkevesebb szép énekeivel s ügyes játékaival elbájolta a közönséget. Elragadó jelenség volt mint a két hegyek tündére s az utolsó felvonásban, midőn a kedvese hazatért aggódva váró *Alice* szerepét játszta; majd midőn miat vőlegényével Adriennel egyesülve az utcán talált vén kol úsbau atyjára Ripre ismer. Kedves jelenség volt *Margó Zelmá* (Katarina), mint Nik fogadós szerelme unokahúga, ki kérőjének Van der Bilt-nek (Botoss) szerelmi vallomása alatt igen kedvesen emelte ki a fiatal leányok nevelésének elméletét, mely a szemérem pirulásban és szemelésítésben nyilvánul. Kár, hogy az utolsó felvonásban nem eszközölte a szerepébe illő alakítást, melyel habár nem is követett el valami lényegesebb hibát, de mindenesetre észrevételre szolgáltattott okot. *Szilágyi* is eléggé jól játszotta *Derrick*-et. *Szilágyi* pedig előbb Niki majd Zsán szerepében semmi kívánni valót sem hagyott hátra s kitűnő mimikájával illusztrált humorával többször megkacagatta a közönséget. Mint mindig, most is szere tetreméltó volt *E. Kovács* s a kicsiny *Sarlott* szerepében. Nem mulasztottuk el a kis műkedvelők feletti melegegedésünket is nyilvánítani, kiknek ügyes éneke bizonyára elsősorban a társulat érdemes karagányának *Preidtsnek* érdeme. Végül megemlíthetjük még, hogy a két hegyek szellemi valóban „jó pipás”-oknak bizonyultak kikkel bizony még a gyarló földi haladónak is érdemes „trafik”-álni. Ezekután ha valaha, úgy bizonyára erre a darabra emondhatjuk, hogy ez volt az, amely összhang, játék, rendezés, díszlet tekintetében semmi kívánni valót sem hagyott hátra.

Csütörtökön közkívánatra „Az ideges nők”-et adták, a közönség azonban nem igen párosult a támogatással, mert habár intelligens, de nagyon gyér közönsége volt. A szereplőkről vagy a darabról nem mondhatunk semmi újat, csak azt, amit a multi alkalommal mondottunk, hogy valamennyien kitűnően játszottak *Szilágyi* és *Vessélyi* még inkább kitétek magokért, mint első alkalommal s különösen *Szilágyi*,

aki most kifogástalanul játszott a hinárba került együgyű cukrárszt.

Pénteken nem volt a szokásos szünete a szimfóniáknak. *Halmay* direktor, ki mindig kedvét keresi a közönségnek, ez nap népelelőst tartott s színre hozta „*A peleskei nótárius*”-t. Egyet a régiék közül, amelyet a hagyomány kedvéért is szívesen megnézünk. A darab meglehetősen nehézkesen ment, ámber a szereplők eléggé igyekeztek feladatuknak megfelelni, miért is ezen nehézség talán a sok jelenet és változásnak tudható be. Jól fogta fel szerepét *Havasy Aranka* (Toti Dorka hozsorkány) és jól játszott is. Jó volt *Szilágyi* is mint peleske nótárius, valamint *Kiss Pista* (Bacur Gazi). *Nagy Gyula* is (Hoffen serfőző) igen jól mutatta be a korlátolt gondolkodású serfőzőt, *Szilágyi* pedig (Herman) kitűnő alakításával kacagattatja meg a közönséget, az emondott bűdalt meg ismételnie is kellett.

Tegnap került színre „*Lili*” melyről jövő számunkban.

KÖZGAZDASÁG.

A tizenhatalcadik nemzetközi gabona- és magvásár augusztus hó 25-ikén és 26-ikán a bécsi közraktárban (cs. k. Prater) fog megtartatni. Ezen vásárral együtt az általános gazdasági és erdészeti kiállítás, melylyel egy szeptember hó 2-ikától e hó hatodikáig tartandó nemzetközi gazdasági és erdészeti gyűlés egyidejűleg leend, fog végbemenni. A magvásár tárgysorozata értelmében augusztus hó 25-ike osztrák-magyarország, poroszország, szársország, bajorország, württemberg, baden, franciaország, olaszország, angolország, románország, szerbország, oroszország minden tájékának, india és éjszak amerika aratási jelentéseinek, augusztus hó 26-ika pediglen üzleteknek van szánva. Jelentkezések a bécsi gabona és lisztözse titkársági irodájában (II., Taborstrasse 8) fogadtatnak el, hol a résztvevők egyszerűsített tudósítást azon árlengedéssről nyerhetnek, melyet csaknem valamennyi osztrák magyar szállítóársulat a Bécsbe való utazásra és vissza biztosított.

Szerkesztői üzenet.

Sum. Budapest. Az Ibsen tanulmányt természetesen, köszönettel fogadjuk s az egyéb, megígertekkel együtt vájuk. Szives üdvözlöt!

Gy. P. Szentcs. Van benne egyes technika, egy-egy hang költői erőre is vall. de egészben még nem közölhető. Ez azonban ne riassa önt vissza a tovább működéstől, mert hisszük, hogy idővel használható is fog produkálni.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Hirdetmény.

Az ev. reform. egyháznak a szentesi határban levő részint tanynya, részint több re. dbeli járandósági és temető földjei külön-külön darabban f. hó 28-án délelőtt 9 órakor az egyház tanácsstermében nyilvános árverésen fognak haszonbérbe kiadatni; mire a bérleni szándékozók azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket a gondnok hivatalnál addig is megtekinthetik.

Szentes, 1890. augusztus hó 14-én.

Kristó Nagy István,
főgondnok.

A SÜLLAI ÁRTÁRSÁG (Füzessy-Úrszagi) Dom. MAGYELLASZNE, prior.
Főtisztelőndó Benedek, rendi atyái

Fogvize, Fogpora és Fogpastája

2 arany érem: Bressl. 1874. London 1874.
A legmagasabb kitüntetések
Feltalálta: 1874. években BRESLÁB Péter
prior által.

1873.

A főtisztelőndó benedekrendi atyák fogvizeinek használata, napokint helyben csöppet vize vére, megakadályozza és gyógyítja a fogak olvaságát, melyeknek fehérséget és szilárságot kölcsönöz, s mennyiben a fogakat erősíti s teljesen egészségesre változtatja.

« Szolgáltatott tesztek: lehet olvasniuknak, midőn ötlet van ról, de practicus körülmények függvénye, melyek a legjobb gyógy- szer es a fogvizek ellen: sgyűlölt övszert kapják. »

A ház 1874. alapított 1807-ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Soyuzny
Vezérgyűzők: BORDEAUX
Kapható minden nagyobb illatszertárban, gyógyszerárban és jó hírű korszakosban.

Kereset

Egy bankintézet keres mindannyi egyéneket, törvényileg engedélyezett sorssjegyek részletkezés melletti eladására. Igen előnyös jutalék feltételek.

Ajánlatok B. J. egy alatt **GOLDBERGER**
A. V. hirdetői irodájához. Budapest, váci-
utca 9. sz. — Intézőndók. 6-2

Minden könyvkereskedésben

megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egészségügyi tanácsosnak:

a meglazult ideg- és férfierőről.

Portmentesen, borítékba zárva 60 kr értékű postabélyeg vételle után szét.
49-27 küldi:
Brendt Eduard, Braunschweigan

SCHLICK-féle Vasöntöde és gépgyár részvény-társaság Budapest.

Gyár és irodák:
VI., külső váci-út 1696/99. sz.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky-útcza 14. sz.

ajánlja a cseplesi idényre kitűnő szerkezetű

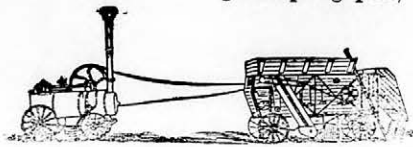
gőzcseplő-készületeit, locomobiljait,

és vaskeretű
gőzcseplő-gépeit,

továbbá

járgánycseplő-
készületeit.

gabonatisztító rostáit
(Baker- és Vidats-rend-
zser) és konkolyozóit.

Készletben vannak:

Eredeti kévekötő- és marokrakó arató-gépek, eredeti amerikai
fűkaszaló-gépek, szénagyűjtők, stb.

SCHLICK-féle szab. 2 és 3-vasú ekék,

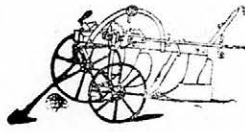
szab. Schlick-féle mélyítő-ekék, mélyítő-ekék onvezetékkel, ered. Schlick- és Vidats-féle
egyvasú-ekék, talajmívelő eszközök, boronák és rogtörők.

Szab. Schlick-féle, Haladás' sorbavető gépek

szórvavető-gépek. — Takarmány készítő-gépek, daratók, morszalók,
őrősmalmok és olajmalmok-berendezések.

Legelőcsőb árak. Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bér-
mentve.

523|1890. szám.

Árverési hirdetmény

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881.
évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel
közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbí-
róság 2862|890. számú végzése által Sár-
kány testvérek cég javára Kégl Ignác és
Kégl Mór ellen 98 frt 12 kr. tőke, ennek
1886. évi dec. hó 30 ik napjától számítandó
6% kamatai és eddig összesen 67 frt 80 kr.
perköltség követeles erejéig eirendelt kiele-

gitési végrehajtás alkalmával bíróilag felül-
foglalt és 332 frt 89 krra becsült burorok, sze-
zesz titulok és követelésekbeli álló ingóságok
nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3746|1890 sz. kikü-
ldést rendelő végzés folytán a helyszínén,
vagyis Mágocson, a község házában leendő
eszközlésére 1890-ik év augusztus hó 19 ik
napjának délelőtti 9 órája határidőül ki-
tűztetik és ahhoz a venni szándékozók
ezzenel oy megjegyzéssel hivatnak meg:

hogy az érintett ingóság ezen árverésen,
az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értel-
mében a legtöbbet ígérőnek becsaron aitol
is eladatni fognak.

Az előárverezendő ingóságok vételára
az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megalla-
pított feltételek szerint lesz kitűztendő.

Kelt Szentesen, 1890. évi auguszt. hó
2. napján.

VEGH SÁNDOR,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény. 3-1

Dr. Mikecz Ödönnek öreg Lakos
Ferenc-féle II. tized 281. sz. háza eladó.
— Ugyancsak eladó ugyanannak öreg
Lakos Ferenc-féle 4 hold nagyhegyi
szőlője. Értekezhetni a tulajdonossal.

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

Utóéletben harán az átvégés talátság,
gyomor gyengeség, bűzös lelelet, savas-
nyu felbőgös, szel rekedés, (Róllak)
gyomor harat, gyomor ágas, gyomor
homok és dara képződés, túlságos
nyálkásodás, sárgaság, undor és lang-
inger esetében, megszünteti a főfájást
(ha az a gyomor elronkásából származik)
gyomor görcsöt, kemény széklet, sokre-
kedést, az étel itallal túrtelhetlly gyom-
orot kitűzést elűzi a hűtésekkel, a
gyogyít lép, vese, máj és aranyeres
bántalmakat. — Egy üveg ára hasz-
nálástól 40 kr. tőke, 20 kr. tőke, 10
70 Kr. Kozponti székületesi raktár:
Brády Károly gyógyszerár Kremser (Morva
ország).

Óvás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok föle-
képen utánoztattak és hamisítottak, s ezért valódiak gyanant
csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy város, s a
fenti védjeggyel ellátott papírra van csomagolva, s a melyek
mellettek használati utasítás az is fel van tüntetve, hogy
az Kremserben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatottak.
A kemény széklet és rekedés
ellen, a melyek óta legjobb hatásúak
bizonyított labdacok is, sok-
féle képen hamisítottak, tehát
szel vételénél is vigyázzani kell a
fenti védjegyre s Brády Károly,
Kremseri gyógyszerész név alk-
lírására, melyek minden eredeti dobozban 1 frt. A pém-
őbleges beklüdeés után, 1 teleres 1 frt. 20 Kr., 2 teleres
1 frt. 20 Kr., 3 teleres 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postaköltség
mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacok
nem titkos szerék, a gyógyható anyagoknak őszentelése
minden használati utasításban fel van sorolva.
A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacok kapta-
Szentesen: Podhradszky Ferencz ár a „Mórvától”-hoz
Várady Lajos ár a „Hajnali”-hoz és Igly Várady Lajos ár
az „Angyal”-hoz címzett gyógyszerüzletében.
Kunzentmártonban: Szilárdy Károly ár gyógyszerüzlet-
rában;
Orosházán: Palóczy Lajos ár gyógyszerüzletében.

Házeladás.

Alulírottak I. tized 226.
számú háza, mely 4 szobából, 2
konyhából és éléskamarából áll,
a hozzá tartozó melléképületek-
kel és nagymennyiségű lugas-
szőlőt termő kerttel, kedvező
feltételek mellett azonnal
eladó.
Továbbá alulírottak I. t.
211. számú háza (a cehház mel-
lett) f. é. Szt. Mihály naptól) vagy
azonnal kiadó.
Balazsovits Norbert,
gimn. tanár.
Van szerencsém tudatni,
hogy szeptember 10-ikétől 20-
ikáig, Dr. Pollacsek Albert úr
III. tized 10-ik számú házában
rendelést fogok tartani.
Rendelési idő 9—12-ig
Fogmőpótlási darabokat csak az arra
előjegyzetteknek készítik. Előjegy-
zések levélileg történhetnek.
Dr. Károlyi Mór,
fogorvos, a bécsi egyetemi fogászati
iskola assistense,
Wien, k. k. Zahlrätliches Univer-
sitäts Ambulatorium, Garnisons-
Gasse No. 8.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vagy őszentelése, kevés szabad, de ga-dag, félig
kötött száraztartalmú kiváló hatásúak bizonyult, különösen **tidőbántalmaknál**, ahol a szabadszavas
csékélyben jelenléte megóvja a betegét a káros, őst veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szárazv
szárasága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonsá-
gának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszavas tartalommal ar erősebb ásvány-
viznek, mint a **selters-ei-gleichenbergi tidőbújokban**, különösen a **tidővérzéséknél**
— nem nem alkalmazható, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.
A **tidőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a lelatogatottabb **Görbersdort**
ban a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt,**
Dr. Navrátil, Dr. Pódr, Dr. Kéty, Dr. Baróds; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Du-
schek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **léggő-, emésztő- és húgyszervek** által-
nos hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

prászervatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Trieste, Flume- és hazánkban
a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Kizárólagos
főraktár

Ugyszintén kapható minden gyógyszerüzletben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Cs. és k. és szerk.
k. udv. érvány-
viz-szállítónál,
Budapest.

4856/1890. Csongrádvármegye alispánjától.
Pályázati hirdetés.

A Csongrádvármegye törvényhatósága kezelése alatt levő „Horgosi Kárász alapítvány”-nál árva nőnövendékek számára megnyílt egy ösztöndíjas helyre ezennel pályázat nyitattik.

Az alapítványi okirat szerint a 33.333 frt 33 $\frac{1}{2}$ krt tevő alapítványi tőke után az időnként kamatláb szerint befolyó kamatok négy egyenlő részre felosztva adományoztatnak Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése által legérdeমেesebbnek ítélt két árva fiú és két árva leány növendékeknek.

Pályázók igazolni tartoznak:

1. hogy magyar nemzetbeli csongrádvármegyei illetőségtek;
2. hogy elemi tanulmányaikat befejezték, és az elemi iskolán felül álló valamely nyilvános hazai tanintézetnek vagy nevelő intézetnek növendékei;
3. hogy mint jeles tehetségű tanulók kellő erkölcsi viseletet és szorgalmat tanúsítottak;
4. elemi tanulmányaikat végzett folyamodók által a községi tanító vagy tanító testület meghallgatásával az illető községi iskolaszék, az elemi iskolán felülálló tanintézetek növendékei által pedig az illető tanintézet igazgatósága részéről beallítandó bizonyítvány csatolással, annak igazolásával, hogy folyamodó az ösztöndíj elnyerésére érdemes.

Megjegyezzetük, hogy a néhai Horgosi Kárász Istvántól és Fáy Kunigundától negyedik leszármazó utódok bár nem volnának is árvák, a mennyiben segélyre szorúlnak, az ösztöndíj elnyerésében a mások felett elsőbbséggel bírnak; megkivántatik azonban ezeknél is a jövőrelet és a tanulmányokban legalább kielégítő előmenetel.

Egyébiránt a bővebb tájékoztatást nyújtó alapítványi okirat alólirt alispáni hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

A fentiek értelmében szerkesztendő és hitel érdemlő okmányokkal felszerelendő pályázati kérvények 1890. évi október 5-ig alólirt alispáni hivatalnál nyújthatók be.

Kelt Szentesen, 1890. évi auguszt. 6.
 3—2 **Stammer Sándor,**
 alispán.

5636 sz. alisp. 1890.

Csongrádvármegye alispánjától.

H i r d e t m é n y.

Csongrádvármegye alispáni hivatala részéről ezennel közhírrételet útján hivatalnak fel mindazon vámjogtulajdonosok, akik Csongrádvármegye területén vámszedési jogot — kivéve a kövezet vámszedési jogát, — az 1890. évi I. t. cikk életbe lépte előtt tényleg gyakoroltak s azon jogot továbbra is gyakorolni akarják, hogy ezen hirdetés közzétételétől számított két esztendő eltelté alatt vámjogjaikat igazolják, az 1890. évi I. t. cikk 92. §-a alapján felszerelendő kérvényeiket a törvényes követelvények terhe alatt Csongrádvármegye alispáni hivatalánál benyújtani el ne mulasszák.

Szentesen, 1890. augusztus 6.
 3—3 **Stammer Sándor,**

13359. sz. p. 1890.

Hirdetés.

A Fábán-Sebestyén községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalásául 1890. évi október hó 3-ának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Nagy Ferenc tszéki bíró hivatalosbójába (Széchenyi-tér, polg. tszéki épület I. emelet) kitűzetett.

Mely határidőre a közbirtokosság tagjai még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idézettek.

Szegenen, a kir. tszéknek 1890. évi július hó 24-én tartott üléséből.

REINIGER,
 jegyző.

MUSKÓ,
 elnök.

Haszonbérbeadandó kert.

Kurcántúli Rambovszky-féle kereskedelmi kertem 1891. év március hó 1-től három, esetleg több évre is kiadó. Úgy azonban, hogy a szabad föld már f. év nov., esetleg okt. hó 1-től előkészületekre átvethető.

Bővebb értesítést nyerhetni a tulajdonos

M. Mayer Ida

igazgatónőnél e hó folytán Bujákon (Nógrádm.), azontúl Móórton (Fehérm.)

1282. Ej. 1890.

Hivatalos hirdetés.

A f. évi július hó 2-án megejtett városi képviselőválasztás alkalmával a III. alválasztó kerületben történt választást az igazoló választmány megsemmisítvén, új választás megjelölését rendelt el, melyre határnapul az 1886. XXII. t. c. 45 §-a alapján Csongrádvármegye alispánja f. évi augusztus hó 26. napját tűzte ki.

Ennek folytán értesítem a III. alválasztó kerületi közönséget, mely III. kerület áll az I. t. 725 számútól végig és a II. t. 1. számútól 303 számúig lakó választó polgárokból, miszerint ezen kerületben 5 rendes és 2 póttag választása a fentebbit határnapon a felsőpárti Pap László féle iskola helyiségében ejtetik meg.

A szavazatok délelőtt 9 órától délután 4 óráig fogadtatnak el s egy egyén csupán egy meghatalmazással szavazhat, azzal is csak úgy, ha meghatalmazását a választás megkezdését legalább egy órával megelőzőleg dr. Csató Zsigmond várm. főjegyző, mint választási elnöknek láttamozás végett bemutatja.

A választási eljárás elleni panaszok, vagy a megválasztott képviselő választhatóság ellen esetleg emelendő észrevételek a választási napról számított 10 nap alatt vagyis f. évi szeptember hó 5-ig bezárólag az igazoló választmányhoz címezve Csongrádvármegye alispáni hivatalánál nyújthatók be.

Végül tájékoztatásul közlöm úgy a virilis, mint a választott jelenlegi képviselők, valamint a III. kerületből kilépő régi képviselők teljes névjegyzékét:

Szentes város virilis képviselőinek névjegyzéke az 1890. évre.

Szentesi takarékpénztár meghatalmazottja Szabó Menyhert. Szentes-vidéki takarékpénztár meghatalmazottja Szathmári Ede, Zsoldos Ferenc. Dr. Ular István, Sarkadi N. Mihály, Stammer Sándor, öz. Dobosi Ferencné meghatalmazottja Onodi Lajos, Ruzs M. Sándor, Szeder János, Bagi Mihály meghatalmazottja Hódi Pál, Hunyadi Lajos, dr. Mikecz Odón, Vajda Ja-

nos, Czukor Adolphe meghatalmazottja Czukor Oszkár, Csongrádvármegyei hitelbiztoskezelő meghatalmazottja Balogh János, Jurenák Imre. D. Szilágyi Sándor, Schwáb Jakab meghatalmazottja Nyári László, Filó János, Endre Antal, id. Sarkadi N. Antal, if. Vecseri János, Vajda Sándor, Sarkadi N. Sándor, öz. Kiss Pálné meghatalmazottja dr. Csató Zsigmond, Gerőcz Lajos, Kiss Zsigmond, Polgár János, Szeder Imre, id. Mátyás Ferenc, Kanász N. Imre, Csúcs Antal, Bamberger Lipót meghatalmazottja Bartha Kálmán, Rupicz György, Piti József, Ref. Egyház meghatalmazottja Kristó Nagy István, Csúcs János, Dóza Béla, Dáni József, Pinter András, Ehrlich József, Rácz László meghatalmazottja dr. Csató Kálmán, Babós Sándor, Rácz Ferenc, öz. Kiss Mihályné meghatalmazottja Tóth Gyula, Gözl Ignác meghatalmazottja Szántó Lajos, Jurenák Béla, König Simonné meghatalmazottja Valentin Gábor, Széll Bálint, Fekete Márton, Kr. Nagy Imre, Mojszik János, Mikecz Irénéné meghatalmazottja Mikecz Imre, Mezei Mór, Soós Pál, id. Várady Lajos, Czukkerman Károly, Nagy Kovács Gergely, Papp László, Fried Adel meghatalmazottja Czukor Emil, Kass Gusztáv, Koller Andor, Szárszabó Nagy Imre, özvegy Jurenák Edehné meghatalmazottja Hegedűs Sándor, ifj. Batik Sándorné, meghatalmazottja dr. Mátyás Ferenc, Steiner Farkas, meghatalmazottja Nyíry Gyula, R. Molnár Ferenc, Dunaháti Vas István, Czukkerman Ignác, Gyóri Gábor István. Szoboszlai Szabó Mihály, Dobos Zsuzsanna, meghatalmazottja Juhász János Kis Ferenc, Vajda István, Aradi István, Polgár Sámuel, Heja János, Sarkadi N. Ferenc, H. Szabó Ferenc. Szántó Dániel, Szalai József, Sulcz Lajos, Rózsa Ferenc, dr. Reis Soma, Hoffer Antal, ifj. Barta János, Szabó Zsigmond, Nagy Ferenc, Hankis Károlyné meghatalmazottja Gál Jenő, Piti Péter, Veres L. József, Kürti Justina meghatalmazottja Gábor Lajos, R. Molnár Máté, öz. Neuman Jakabné meghatalmazottja Neuman Dávid, Kálmán Gergely, ifj. Sarkadi N. Mihály, id. Debrecei Jó sef, dr. Ecséri Lajos, Csúcs Lajos, Vecseri Bálint.

Póttagok:

Bálint János, Aradi Gábor, Váczi Sándor Virágos K. Mihály, Horvát Ferenc, Bíró István, Piti Imre, Mees Balog Sándor, Zsoldos István, Székely Sándor, Horvát István, Piti Pál.

I. Kerület: Banyai József, Pólya Ferenc, Sima Ferenc, Farkas Gedeon, Dr. Filó Lajos, Dósa Elek, Varga Benjámin, Bíró Ferenc, Soós Ferenc, Hoffer Adolf behívott póttag Tóth János helyett; póttag: Balázsovits Norbert. **II. Kerület:** Borbély Lajos, Sárdi János, Dóczy Lajos, Földvári Nagy István, Vecseri Imre, Szathmári Pál, Kanász Nagy Sándor, Borsos Lajos, Bartha István, Novobáczky Győző. Póttagok: Tarnóczy Mihály, Varga Imre. **III. Kerület:** Soós Sándor, Papai János, Kürti Sándor, Ruzs Molnár István, Kristó Nagy Antal. **IV. Kerület:** Kálmán Mihály, Szilágyi Sándor, ifj. Váradi Lajos, Kálmán István, Székely Lajos, szoboszlai Szabó Bálint, Kanász Nagy Lajos, Músa Gergely, Pap Ferenc, Nyíry Antal, Póttag: Lakos Imre. **V. Kerület:** Földvári Nagy Lajos, Berényi János, Albertényi Antal, Berényi Gergely, Vecseri János, id. Fábán T. István, Kozák György, N. Balogh János, Lami István, Csúcs Sándor. Póttag: Pap Imre.

VI. Kerület: Szépe Kálmán, Holik Lajos, dr. Lakos Imre, id. Sarkadi Antal, Pásztor János, Petrovics Soma, Balogh János Szépe Károly, Podhradzky Ferenc, Nyíri Sándor, Póttagok: Szabó Lajos, Horvát István. **VII. Kerület:** Kátai Pál János, Rádi János, Bálint József, Pataki József, Hódi János, Molnár Lajos, Piti Gáspár Imre, Fekete Demeter, Fekete János, Babós János. Póttagok: Aradi János, if. Kati Pál János. **VIII. Kerület:** Gombos József, Bartuc János, Mácsai András, if. Temesvári Antal, Beszédes István, Vas Imre, id. Temesvári Antal, Kátai Pál András, Korbuly Béla, Vecseri István. Póttagok: Dömsödi József, Mezei Pál. **IX. Kerület:** Cs. Kovács József, Udvardi Sándor, Gyulai Sándor, Józsa András, Józsa György, Berezevi Ferenc, Kórógyi József, Botka István, Kis János, Molnár Farkas József. Póttagok: Dömsödi József, if. Gombos József. **X. Kerület:** Józsa Sándor, Birkai András, László János, Kátai Tóth István, Udvardi Lakos Sándor, Bálint Albert, if. Dónát István, Török Imre, Schneider József, Birkai János.

A III. kerületből 1890. évben kilépő v. képviselők: Kanász Nagy János, Kulpagos Szabó Bálint, Kürti János, Bartha Sándor, Kovács János póttag és Nemeth Sándor póttag.

Szentesen, 1890. augusztus hó 9.
 MAGYAR JÓZSEF,
 tanácsnok, h. polgármester.